

Ministerie
van Algemene Zaken

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
De Heer J.P.H. Donner
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
N E D E R L A N D

Datum:
31 januari 2011

Uw ref.:

Onderwerp:
Isla Rafinaderij

Onze ref:
0065/RvM

Waarde collega,

Naar aanleiding van de door de Tweede Kamer van de Staten Generaal aangenomen motie Van Gent m.b.t. de toekomst van de olieraffinaderij op Curaçao, zou ik U gaarne als volgt willen informeren.

Mijn kabinet onderkent dat de toekomst van de raffinaderij een onderwerp is van groot belang, dat onze gemeenschap al lang in onduidelijkheid en onzekerheid vasthoudt. Het is – met name gezien de lange geschiedenis van olieraffinage op Curaçao die teruggaat tot het begin van de vorige eeuw toen Shell de eerste raffinage startte - een activiteit die is vergroeid met Curaçao in zowel economisch als sociaal opzicht en die in de loop van de decennia diepe ankers heeft geslagen in onze gemeenschap. Niettemin is het noodzakelijk om anno 2011 een uitputtende verkenning te doen naar hoe wij de toekomst zien van de olieraffinage met het oog op het aflopen van het leasecontract met de huidige exploitant in 2019, en tevens gezien de gevolgen van de raffinage activiteiten in de huidige vorm op het gebied van volksgezondheid en milieu.

Hoewel de aanleiding voor deze brief de motie van de Tweede Kamer is, wil ik toch vooral benadrukken dat het in de eerste plaats in het belang van Curaçao is dat er duidelijkheid komt over de keuzes die we moeten gaan maken inzake de toekomstige economische activiteiten op ons eiland.

Het is ook om die reden dat ik direct na mijn aantreden op 10 oktober 2010 contact heb gezocht met de regering van Venezuela, omdat het voor Curaçao van enorm belang is te weten wat de bedoeling en mogelijkheden zijn van de huidige huurder van ons raffinaderijcomplex, het staatsoliebedrijf Petroleos de Venezuela SA (PdVSA). We hebben goede hoop dat er al zeer binnenkort gesprekken hierover kunnen plaatsvinden.

Hiermee wil ik overigens geenszins de indruk wekken dat onze keuze afhankelijk zou zijn van de voorkeur van onze huidige huurder. Maar de realiteit leert ons dat het al of niet betrokken blijven van PdVSA in deze kwestie een belangrijke factor is die we moeten afwegen en die ook de verschillende scenario's beïnvloedt. Het is om die reden dat we er groot belang aan hechten om spoedig deze bespreking te laten plaatsvinden.

In vorenbedoelde motie van het geachte Kamerlid wordt onder meer gevraagd naar hoe de waarborgfunctie zich verhoudt met de ontwikkelingen t.a.v. de olieraffinaderij op Curaçao. De in het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden opgenomen staatsrechtelijke voorzieningen inzake de waarborgen die het Koninkrijk dient te bieden, spreken voor zich en zijn ook genoegzaam bediscussieerd in de literatuur hieromtrent. Graag verwijs ik naar bijvoorbeeld de literatuur van mr. C. Borman¹.

Mijn kabinet is vastberaden om ten aanzien van de besluitvorming welke betrekking heeft op de toekomst van de Isla raffinaderij het belang van de Curaçaoese bevolking in al zijn aspecten voorop te stellen met de focus op een balans tussen de drie dimensies van duurzame ontwikkeling: economische, sociale en ecologische ontwikkeling. M.a.w. de regering zal haar verantwoordelijkheid in deze ten volle dragen en aspecten als economisch belang versus de gezondheid van onze bevolking terdege afwegen en balanceren, waarbij het aspect van gezondheid een zware wegingsfactor zal worden toebedeeld. Deze benadering komt overeen met de grondgedachte van de autonomie en het feit dat het primaatschap van ontwikkeling bij het Land Curaçao berust.

Ten einde te komen tot een goed onderbouwde lange termijn toekomstige ontwikkelingsvisie op grond waarvan een weloverwogen besluitvorming voor wat betreft de toekomst van de olieraffinage op Curaçao kan geschieden, is recentelijk door mijn regering opdracht verstrekt aan het bedrijf Ecorys om op basis van een gedegen Terms of Reference een aantal scenario's nader te onderzoeken.

Het betreft de drie navolgende scenario's, te weten:

- de huidige raffinaderij upgraden en nog geruime tijd kiezen voor olieraffinage als economische activiteit op Curaçao;
- De huidige raffinaderij sluiten, maar een geheel nieuwe bouwen op een andere locatie;
- Geheel stoppen met olieraffinage als economische activiteit, het gebied saneren en voorbereiden voor ander activiteiten.

In het kader van dit onderzoek worden door voornoemd bureau diverse aspecten welke samenhangen met de diverse scenario's nader onderzocht. Het betreft hier aspecten waaronder volksgezondheid, duurzaamheid, werkgelegenheid, economische diversiteit en financiën.

Gezien de urgentie om te komen tot een spoedige besluitvorming aangaande de toekomst van de raffinaderij heeft mijn regering een dringend beroep gedaan op

¹ C. Borman, Het Statuut voor het Koninkrijk (Deventer, 2005 (2e druk)) blz. 75 e.v

eerder genoemd adviesbureau om zo spoedig mogelijk verslag te doen aan de regering over de resultaten van hun onderzoek.

In de rapportage over de eerste fase van hun onderzoek – welke ik ter informatie bijsluit - wordt uitgediept welke de aspecten zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in de verschillende scenario's, zonder nog een waarde te verbinden aan die aspecten en zonder een voorkeur uit te spreken inzake een van de mogelijke scenario's. Daarvoor ontbreken in deze eerste fase de kwantitatieve gegevens. Wat wel duidelijk wordt is dat de materie een vergaande vorm van complexiteit kent en door vele factoren wordt beïnvloed. Ten behoeve van meer inzicht in de complexiteit zijn in het rapport de drie te onderzoeken beleidsopties afgezet tegen een beleidsarme optie en de huidige situatie. Voor gedetailleerde informatie verwijs ik u graag naar het rapport inzake fase 1 van het onderzoek.

Het is duidelijk dat, mede naar aanleiding van de vonnissen van de rechtbank en het arrest van het Hof, we terdege aandacht moeten schenken aan de milieunormen zoals die zijn vervat in de aan de raffinaderij verstrekte vergunningen en tevens de handhaving ervan. Dat geldt zowel voor de huidige situatie, als voor een situatie zoals die ontstaat nadat er substantiële investeringen zijn gedaan om de belastende vervuiling door het huidige complex te verminderen. Als we ertoe besluiten dat de olieraffinage ook op lange termijn een gewenste activiteit is, dan is het voor onze Regering een voorwaarde dat internationale milieunormen worden gehanteerd en nageleefd.

Dit geldt ook indien we zouden besluiten tot een andere locatie voor de raffinageactiviteiten. Juist bij nieuwbouw is de keuze voor een zo schoon mogelijk raffinageproces niet alleen wenselijk, maar ook voor de hand liggend vanwege het feit dat we dan een keuze maken die consequenties heeft voor ons land tot in het jaar 2040-2045. De mogelijkheden voor een alternatieve locatie en de maatschappelijke kosten-baten analyse van deze optie worden meegenomen in fase 2 van de studie van Ecorys.

Ditzelfde geldt voor de vragen die er leven inzake de kosten van sluiting van de raffinaderij en sanering van het gebied. Als onderdeel van fase 2 zal een vrij vergaande studie worden verricht naar de effecten van sluiting van de raffinaderij en de mate van vervuiling in en rond het Isla-terrein, alsmede de mogelijkheden en kosten van sanering. De mate van sanering – en daarmee ook de kosten – zijn mede afhankelijk van de bestemming die het terrein daarna krijgt. Onderzocht zal worden wat de mogelijkheden en kosten zijn bij een gemengd gebruik van het gebied en de implicaties ervan voor het eiland als geheel (o.m. voorgenomen bestemmingen op andere locaties).

Er speelt ook nog de juridische kwestie over de aansprakelijkheid voor de veroorzaakte schade, en of die mogelijkerwijs verhaald zou kunnen worden op de voormalige eigenaren en/of huidige huurders. Daarover zijn verschillende juridische meningen voorhanden. In fase 2 van het onderzoek zal tot op zekere hoogte aandacht worden besteed aan de aansprakelijkheidsvraag, maar opgemerkt dient te worden dat het meer een juridisch vraagstuk is dat voor de keuze van een van de scenario's niet op voorhand van doorslaggevend belang is. Het speelt uiteraard met

name een rol in de opties waarbij het huidige Isla terrein ter beschikking komt voor andere activiteiten.

Aan de hand van het nadere onderzoek in fase 2 zal mijn regering na de zomer een visie formuleren t.a.v. de toekomst van de Isla raffinaderij in het kader van de duurzame sociaal economische ontwikkeling van Curaçao.

Ik hoop u hiermede naar voldoening geïnformeerd te hebben en vertrouw op een voortzetting van onze vruchtbare samenwerking om te komen tot een voor de Curaçaose gemeenschap voorspoedige duurzame sociaal economische ontwikkeling.

De Minister President,

Gerrit E. Schotte

Bijlage:
"A sustainable future for Curacao"
Strategic options for the Isla and the Isla site